

MAGYAR DÁNIEL

Barter Lilla¹ vasárnapja

ÉBREDÉS (DÉLELŐTT)

*Az új évet nem ünneplem, de magamat igen,
és mindenki kell, hogy ünnepelje azt, aki.
Hiszen ugyanolyan atomokból épülünk
teljesen egyedivé, és minden, ami egyedi,
művészet. Mindenki.*

A családnak kellett pár új holmi.
Együtt mentek el bevásárolni.
Együtt magányosak.

Tegnap nem szexeltem valakivel.
Üres éj volt, maradék bejglivel.
Üres vagyok én is.

Megnézem, hogy van-e itthon kávé.
Kihűlt lötty van csak, valaki másé.
Az otthonom kihűlt.

Nem folytatom tovább e remeket,
hagyjuk, az új év nem új fejezet.
Hagyjuk, visszaalszom.

ÚJABB ÉBREDÉS (KORA DÉLUTÁN)

*A levegő nem látszik, mégis kitölt.
Mellkasomat emeli. Hozzápréseli mellbimbómat
a hálóing szövetéhez. Láthatatlanul teszi, amit tesz.
Az állítmány a tesz. Vagyok. Vagy.
Én, te, ő, ugyanabból, amiből ti és ők. Vagyunk.
Én és a költő. Én, a költő.*

Óh, imádott skandináv mesterem,
időmértéket most te szabj nekem!
Többet akarok, lírát, igazit!
Olyat, mi mindent helyreigazít.
Vágyok mindent, mi lelki ismeret,

Valhallával² álmodozni merek.
Veszítsek uralmat szívem fölött,
jöjj hát el végre Gudnassen Björök³!

KÉSŐ DÉLUTÁN

*Hol a levegő, amikor nem látjuk? Ezt kérdezte egy kissrác.
Van, hogy látszik a lélegzet. Ha fázunk. Ugyanazok a mozdulatok megint.
Válaszra nyitottam szám, hiszen ezt tudom. Hogy az Ige.
Talán közös láthatatlan szövetünk.
Amit én kilélegzek, azt te be, így kapcsolódunk.
Az Úr napján cserélődik bennünk az Ige.
Az ige az állítmány. Hogy vágyakozunk.*

Szirén éneket hallgat sok süket,
és ki bűnből tisztaságra vágyott,
vagy talált egy napsütötte sávot,
neki a dühös kéjisten üzent.

Hogy most jó a szél a szárnyaláshoz!
Vágyaid étvágyát most csillapítsd!
Halmozz föl aranyat, brillt és lapist,
Priaposz⁴ oltárán gyönyört áldozz!

Tanuljunk az ókor bölcseitől,
a földön fekvé most ez óhajom.
Bokámnak néhány fűszál nekidől.

A másnapot magam mögött hagyom.
De vágyam tárgya: egy tiszta élet,
már régen a csalfa nimfaké lett.

SZILVESZTER ESTE

*Azt mondtad, menjek nyugodtan a csajokkal inkább.
Talán jobb is egy kis távolság. De mire jó?
Minél nagyobb a távolság, annál kisebb az esély,
hogy felköhögött vágyaim molekulái eljussanak hozzád.*

*Ha egészen közel lennénk most, akkor
belélegezhetnél.
Félek, későn jövünk rá, hogy így kellett volna.*

Hol vagy, ó, bölcsesség? Mi egyszer majd segít rádöbbenem,
visszatekintve, hogy mit kellett volna tennem most?
Majd a nagy eső után az ereszről lassan,
bágyadtan csöpögve a víz – a fotelből nézve –
emlékeztessen a nyári záporra,
ami úgy tűnik majd, hogy nem is volt
olyan régen.
Jöjjön hát a zivatar!

ÚJÉV HAJNALÁN

*Ez az év is úgy kezdődik, hogy térdelek.
Valahol, valamilyen buli után, savas újévvel a gyomromban.
Nincs csapadék, egy éve térdig ért a hó,
négykézláb bármekkora hó legalább térdig ér.
Nem jössz értem. De legalább felvetted a telefont.
Ha ennyit ittál, rád fér a séta, mondd.
Egy ilyen felejthetetlen év után, egy ilyen felejthető év előtt.
Elképzelem, ahogy kirázod hajadból az álmot, bele a hajnali kávéillatba.
Még itt van, és itt volt végig köztünk,
a párnahuzatban vagy a szőnyeg rojtjain,
nem tudom megmondani, hogy hol keressem,
vagy keressük a szerelmemet irántad.
El nem fogyhatott, hiszen több életre elegendő volt,
legalábbis ezt mondtam az elején. Talpra kell hát állnom és megtenni
az első lépéseket az újévben, de minek, ha úgysem jutok sehová.
Egyszerűen élek tovább, amíg meg nem halunk.
A halott emberek a legbölcsebbek,
mert ők már tudják, amit mi még nem,
hogy mire volt jó ez az egész, hogy mire valók az évfordulók,
hogy hol térdeljek majd le legközelebb,
az újévi misén vagy előtted,
az ágyad mellett,
homlokossal az álomillatú takaródon,
hallgatva egy megszülető év
szuszogását.*

JEGYZETEK

- 1 Kitalált fiatal költő, az antik líra rajongója
- 2 A küzdelemben elesett harcosok csarnoka a skandináv mitológiában
- 3 Barter Lilla által kitalált középkori skandináv költő
- 4 A termékenység istene a görög mitológiában

Por

Amikor tini vagyok, a Dawson's Creek sorozatot nézem, és akkor az érzelmeim turbulensek, ezt az egyik főszereplő, Joey mondta, és nagyon megtetszett a kifejezés, hogy turbulens. Utánanézttem, hogy mit jelent, azt hiszem, hogy a szüleim voltak ilyenek. Sorban néztem az évadokat, nálunk a hónapok két részből álltak: az első két hét vidám volt és laza, miután megérkezett az építővállalattól a fizetés. Ilyenkor fordult elő, hogy boldogságában apám megütötte anyámat, ez nagyon idegen volt nekem, a Dawson's Creekben ilyen nem fordulhatott elő, ott mindenki nagyon hiperkorrekt. A második két hét visszafogott volt és szenvedős, addigra elfogyott a pénz. Amikor az állatmeséket tanultuk, akkor fogalmaztam meg, hogy apámék tücsöküzemmódban élnek. Nem sajnáltatom magam, nem nekem volt a legrosszabb, ott volt például Jocó, aki lejött velünk a Balatonra egyik nyáron, az apja csak az odaútra vette meg a vonatjegyét. Mindig kerestem a malterilllatú gyerekkorom és a Dawson's Creek között a kapcsolatot, mert hittem, hogy hasonlóan filozófus alkat vagyok én is, mint általában a tinik, elgondolkodunk dolgokon, engem a por jelentősége foglalkoztatott, hogy miért létezik egyáltalán? Az asztmámhoz kell? A D. C.-ben, Wilmingtonban, ahol forgatták, mindenki egészséges, ami furcsa, mert körülöttem senki sem volt az. Az apám keze mindig poros volt, láttam, ahogy próbálja lemosni, de sosem oldódott, be volt épülve a bőrébe, talán a por csapta arcul anyámat néha, nem is ő. Emlékszem, amikor az utcán egy taxiban láttam egy lányt,

kifelé nézett, de nem látott engem, semmit sem,
valójában befelé figyelt, éppen zajlott benne valami,
meglestem egy fontos pillanatot az életéből,
lesütöttem a szemem, ahogy befordultak a kórház utcájába.
A lány nagyon szép, ilyen szemeket még Wilmingtonban sem
látni, de ott por sincs, ez azért elég gyanús.
Megnézem a sorozat újabb részét,
amíg a szüleim elisszák a fizetésüket.
Azt mondják a koraérett szereplők,
hogy mindenki, aki magányos, menjen ki éjjel
a város legmagasabb pontjára, és máris nem lesz egyedül.
Mert mindenki más is kimegy.
Éjszaka van, itt állok a kilátó tetején.
Minden padon vastagon áll a por. Már értem, hogy mire való.
Elfed és megmutat dolgokat. Hogy hetek óta nem járt itt senki.
Az a lány igazán eljöhetett volna, a taxiból.
De úgy látszik, hogy ebben a városban senki nem nézi a sorozatot, csak én.

Halhatatlan költő

Tudvalevő, hogy minden őszi esküvőhöz kapcsolódik egy-egy történet. Valami, ami indokolja, hogy miért nem nyáron kelt egybe az ifjú pár, vagy miért nem tudnak várni mondjuk jövő májusig. Ezen a segesvári menyegzőn egyszerű volt a képlet: Lili gyermeket várt Lalitól. A július végi kánikula hozta meg azt a két fontos csíkot, ami oly sok mindent képes megváltoztatni. Felkeresték hát Szakács Gusztit. A fogadós szokás szerint megkérdezte, hogy mi az elképzelésük. Különleges menüt szeretnének? Igen, különlegest! Ilyenkor mindig ugyanaz az egységtál került az asztalra. Rántott hús, cigánypecsenye és camembert. A menü persze rántott hús helyett mangalica szűz volt olvasható, ugyanez lett volna a számlán is, ha lett volna. Mert persze, hogy jobban jár úgy mindenki, ha számla nélkül megy a dolog. Az egész falu tudta, hogy a Guszti nem sokkal előtte vágott disznót és annak még az egészen távoli rokonai sem voltak soha mangalicák. Még csak nem is találkoztak olyannal soha. Nem csak a disznók, a Guszti sem. Éppen egy hússzeletet vágtam fel a tányéromon, amikor elcsíptem egy mondatfoslányt: meghalt a költő. Állítólag Lassóka bácsi – mert emberemlékezet óta mindenki így hívta a faluban – még a feltámadását sem siette el. Amikor a lagzira készült mindenki, ő is ott közreműködgetett. A feladata abból állt, hogy ült a lakodalmas sátorban és nézett. Figyelte az előkészületeket, vi-gyázta a felhalmozott süteményeket. Bizalmi feladat volt ez, ő biztosan nem dézsmálta meg a készleteket, a legtöbb süteményről azt sem tudta, hogy mi-

csoda. Mert nem is létezett még az ő idejében. De hát mikor volt az ő ideje, kérdeztem, mert nem értettem az egészet. Nem kaptam választ, de azt megtudtam, hogy a nagy munkában Lassóka bácsi elfáradt, és elszenderedett. Hirtelen ébredt fel valami zajra, és olyat tett, amit jó ideje nem. Felpattant, azaz csak megpróbált, de elcsúszott és csúnyán beverte a fejét. A kiérkező mentőorvos már csak a halál beálltát tudta megállapítani. Már javában tartott a lagzi, amikor ismét megjelent.

Lassóka bácsi, nem számítottunk magára az igazat megmondva. Furcsa is, hogy itt van, azt hittük, hogy meghalt – hüledezett Lali.

Nem egészen úgy volt az – válaszolta Lassóka – csak sokáig tartott, míg rászántam magam, hogy újra levegőt vegyek. De nem akarok ám én zavarni, meg ráijeszteni a násznépre. Van otthon pörköltöm, megeszem azt – és azzal távozott.

Egész este ő járt a fejemben. Kérdezősködtem mindenkitől, de nem lettem sokkal okosabb.

Költő az! Ilyen furcsa ember nem lehet más, csak költő! – mondták. – Látta a plakátokat? Ő gondolta ki rájuk a polgármesterünk választási mondásait. Ráadásul – és ezt már közelebb hajolva, szinte suttogva közölték – állítólag halhatatlan is.

Másnap az első utam hozzá vezetett, a falubeliek azt mondták, valószínűleg a háza előtt találom majd, a domboldalon, és nézni fog valamerre. Azt senki sem tudta megválaszolni, hogy mit figyel és miért pont arra, de úgy volt pontosan, ahogy jóstolták. Botjára támaszkodva állt az öreg – ki tudja, hogy valójában mennyire öreg, még a legidősebbek is azt mondták a faluban, hogy mindig is itt élt – és mereven nézett a távolba, Fehéregyháza és Segesvár irányába.

Adjon Isten! Megkérdezhetem, hogy mit néz? – így szólítottam meg.

Nem nézek én semmit – válaszolta – inkább keresgélek. Az emlékeimben.

Valóban úgy tűnt, hogy inkább befelé figyel, a tekintete merev volt, leginkább egy madárijesztőre hasonlított. Egy pásztorkutya heverészett a lábainál.

Hát ez az eb? – kérdeztem.

Ő Kutya – válaszolta – nagy K-val az elején. De a Bodrira is hallgat.

Hová valósi? Mármint eredetileg – tettem fel az újabb kérdést.

Onnan jöttem, de korábbi dolgokra egyáltalán nem emlékszem – botjával az Ördögpaták völgye felé mutatott.

Vár valakit? Nem zavarom?

Hát mire vagy kire várnék én még? Csak kiültem ide a dombtetőre, hogy innen nézzek szerteszét.

Nem tudom, hogy miben reménykedtem valójában. Egy napom maradt leadni a verseket a folyóiratnak, de hetek óta egy sort sem tudtam írni. Ha már úgyszólván ide kellett jönnöm a lagzi miatt, ez a látogatás maradt az egyetlen esélyem.

Beinvitált a házba és megkérdezte, hogy mi járatban vagyok. Puritán berendezésű házba érkeztem, nemhogy internet nem volt vagy bármilyen modern eszköz, de még a villany sem volt bevezetve. A szoba egyetlen dísz egy újságból kivágott Szendrey Júlia-kép volt a falon. Észrevette, hogy azt figyelem.

Tetszik? Szerintem is szép, bár nem tudom, hogy kit ábrázol, – remegő kézzel vette fel szemüvegét – nem szívesen szemüvegeskedek. Szóval versek kellene?

Igen, jó lenne egyes szám első személyben, valami igazán lelkesítő, frappáns, ugyanakkor bölcs is – válaszoltam.

Behunyta a szemét és kisvártatva halkán megszólalt.

Szabadság, szerelem! E kettő kell nekem.

Ez egy Petőfi-vers, én is ismerem. Valami ilyesmi kiváló lenne.

Petőfi? Hm – elhallgatott, talán egy új szálát kezdett el felgombolyítani emlékeiből. Aztán kis idő múlva, továbbra is lehunytt szemmel, lassú ritmusban diktálni kezdett.

A hitetlen

Néhány éve nagyon fontos lett volna, hogy megkapjak egy állást. Nem hittem benne, hogy sikerül, semmiben nem bíztam igazán, az ilyen hitetlen napjaimon csak ültem a kanapén, utazási irodák kiadványait lapozgattam és álmodoztam. A katalógusok és reklámújságok voltak a fő kapcsolataim a külvilággal. De sosem rendeltem semmit. Le voltam égve. Az állásinterjú előtti napon eszembe jutott a lelkipásztor ismerősöm, aki bármikor szívesen látott, így hát elmentem hozzá győnni és beszélgetni. Elmondtam neki mindent, hogy arra vágyom, hogy rólam is olyan nyaralós fotók készüljenek, mint amilyenek a katalógusokban vannak, hogy nincsen munkám és hitem sincs, bár néha pillanatokra azt hiszem, hogy van, aztán hamar rájövök, hogy tévedtem. Igen, Istennel sincs már kapcsolatomban, ezt válaszoltam a kérdésére és azt, hogy másnap azért jól jönne az Úr segítsége, hogy megkaphassam az állást.

– Sajnos, pont rosszkor jöttél – mondta.

– Hogyhogy rosszkor? – kérdeztem.

– Holnaptól az Úr szabadságra megy.

– Szabadságra? Ugyan már, de hát ő mindenható. Egyszerre több helyen is képes lenni.

– Az éves pihenése alatt nem szeretne több helyen lenni. Kizárólag valamelyik alkotásában szeretne gyönyörködni két héten keresztül. Vagy neki nem jár a nyaralás?

– Nyaralás? Milyen alkotása? Ezt nem értem!

– Tavaly Norvégiában volt, a fjordokat szemlélte meg pihenésképpen. Idén Észak-Olaszországba készül, hűsölni szeretne az Alpokban. Ha járnál misére, pontosan tudnád, kihirdették a híveknek.

– Hogy az Úr két hétig nem lesz szolgálatban?

– Pontosan. Elhalasztottuk a keresztelőket, van, aki későbbre tette át a műtétjét, de olyan tagja is van a nyájamnak, aki még az aratást sem kezdi meg, amíg Isten vissza nem tér.

Teljesen letaglózott a hír, hogy akkor kell állásinterjúra mennem, amikor az Úr nincs itthon. Persze az is eszembe jutott, hogy képtelenség az egész, a mindenható nem megy szabadságra, az az Isten, akinek létezésében mostanában alig hiszek, nem utazhat el.

Azt biztosan tudtam, hogy a kiszemelt céghez csak nyakkendőben szabad menni, nagyon adnak a formaságokra. Így másnap órákat töltöttem azzal, hogy az egyetlen nyakkendőmet kerestem a lakásban, de nem lett meg. Elmondtam egy Miatyánkot, jobb dolgom úgysem volt, vesztenivalóm meg nincs velem, gondoltam. Az interjúra már úgysem megyek, nyakkendő nélkül. Leültem a kanapéra és olasz hegyvidéki nyaralóhelyek ajánlatait kezdtem böngészni, hátha valamelyik fotón megpillantom Istent. Aki most távol van. Távobbb tőlem, mint bármikor. A fényképeken nem találtam mást, csak ürességet. Csupasz, magányos sziklaszirt, üres tópart, kietlen hegyoldal.

Annyira elmerültem a semmi lapozgatásában, hogy majdnem elkerülte a figyelmem a kopogás. Egy futár volt, kis csomagot hozott. Tiltakoztam, hogy én biztosan nem rendeltem semmit. Azt mondta, hogy pedig ide szól a címzés. Nem tudja, hogy ki a feladó, de azt igen, hogy Olaszországból küldték. Egy nyakkendő volt benne.